

Datum
2023-08-04

Diariennr
KST 2023/117

Ert datum
2023-03-30

Ert diariennr
S2023/00704

Socialdepartementet

Tillgång till försäljningsuppgifter om humanläkemedel (SOU 2022:72)

Kammarrätten har inte några synpunkter i sak på förslagen i det remitterade betänkandet. Domstolen vill dock lämna några synpunkter som rör utformningen och placeringen av de föreslagna undantagsbestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL.

I de av utredningen föreslagna bestämmelserna 24 kap. 8 c § och 25 kap. 17 d § OSL anges bl.a. att en av förutsättningarna för att en uppgift ska undantas från sekretessen i 24 kap. 8 § respektive 25 kap. 17 b § OSL är att uppgiften lämnats till E-hälsomyndigheten i enlighet med 2 kap. 6 § 7 eller 4 kap. 2 § första stycket lagen (2009:366) om handel med läkemedel.

Enligt 2 kap. 6 § 7 lagen om handel med läkemedel ska den som har fått Läkemedelsverkets tillstånd att bedriva detaljhandel med läkemedel till konsument till E-hälsomyndigheten lämna de uppgifter som är nödvändiga för att myndigheten ska kunna föra statistik över detaljhandeln. Vilka uppgifter som anses nödvändiga för ändamålet preciseras genom verkställighetsföreskrifter i 11 § förordningen (2009:659) om handel med läkemedel. Enligt utredningens förslag till ändring i 4 kap. 2 § första stycket lagen om handel med läkemedel ska den som har tillstånd att bedriva detaljhandel med läkemedel till konsument och bedriver detaljhandel enligt 4 kap. 1 § första stycket till E-hälsomyndigheten lämna de uppgifter som är nödvändiga för att myndigheten ska kunna föra statistik över detaljhandeln. Vilka uppgifter som anses nödvändiga preciseras i 12 § förordningen om handel med läkemedel.

För att förstå vilka uppgifter som omfattas av de föreslagna undantagsbestämmelserna krävs alltså en tillämpning av såväl OSL som lagen om handel

Postadress

Box 2302
103 17 Stockholm

Besöksadress

Birger Jarls Torg 5

Telefon

08-561 690 00

E-post: kammarrattenistockholm@dom.se

Internet: www.kammarrattenistockholm.domstol.se

med läkemedel och förordningen om handel med läkemedel. Enligt kammarrätten medför den föreslagna konstruktionen att omfattningen av sekretessundantagen är svår att överblicka. Enligt domstolen skulle det vara bättre om det i stället direkt framgår av bestämmelserna i OSL vilka uppgifter som faktiskt undantas från sekretessen (jfr resonemanget på s. 188 i betänkandet). En sådan utformning skulle korrespondera bättre med målsättningen att göra regleringen avseende rätten att ta del av allmänna handlingar så lättillämpad som möjligt.

Vidare anser kammarrätten att frågan om införandet av begreppet ”enskild juridisk person” i OSL bör övervägas ytterligare. Med hänsyn till att sekretessen enligt 24 kap. 8 § OSL respektive 25 kap. 17 b § OSL endast gäller för enskilda är det tveksamt om ordet ”enskild” tillför något.

Slutligen anser kammarrätten att den föreslagna placeringen av undantagsbestämmelserna i 24 kap. 8 c § respektive 25 kap. 17 d § OSL bör ses över. Som utredningen för fram placeras undantag från sekretess som regel mellan de materiella sekretessbestämmelserna och eventuella sekretessbrytande bestämmelser (s. 189–190 i betänkandet). Enligt kammarrättens mening vore det önskvärt att inte avvika från den systematiken. Därutöver kan noteras att 25 kap. 17 d § i nuläget innehåller en bestämmelse om sekretess i verksamhet enligt lagen (2016:417) om statlig ersättning till personer som insjuknat i narkolepsi efter pandemivaccinering. Det framgår inte av betänkandet vad tanken är när det gäller denna bestämmelse.

Detta yttrande har beslutats av kammarrättslagmannen Johan Lundmark. Föredragande har varit kammarrättsfiskalen Anna Mohlin.

Johan Lundmark

/Anna Mohlin

Kopia till

Övriga kammarrätter

Hovrätterna

Förvaltningsrätterna under Kammarrätten i Stockholm

Justitiedepartementet, expeditionschefen och enheten DOM

Domstolsverket

Kammarrättens intranät

Tidningarnas telegrambyrå